

Opplæringsplan

FOR PRAKSIS TIL BARNE- OG UNGDOMSARBEIDERKURS

Et hjelpemiddel for deltaker og veileder i praksis

NAVN: _____

Noen ord før du starter...

Veien til ferdig barne- og ungdomsarbeider er lang. Som deltaker i dette prosjektet, skal du igjennom et teorkurs der du vil lære deg masse ny kunnskap og mange nye fagord. Samtidig skal du også begynne å samle praktisk erfaring.

Både teorien og praksisen vil bli enklere for deg hvis du klarer å se sammenhengen mellom det du lærer på skolen, og det du gjør i praksis. Derfor har vi laget denne opplæringsplanen som du kan bruke sammen med din veileder på praksisplassen. På hver side finner du en oversikt som inneholder:

- Tema
- Pensum: Hvilke kapitler i fagbøkene dere går igjennom på skolen
- Læreplan/kompetansemål: Hvilke læreplanmål eller kompetansemål er knyttet til temaet
- Relevante punkter fra rammeplan/plan: Her er det tenkt at du kan se på rammeplan/annen plan arbeidsplassen har, og fylle inn det som passer med ukens tema.
- Forslag til praktiske oppgaver: Dette er forslag. Snakk med veileder og vurder hvilke oppgaver du vil ha mest nytte av.
- Kompetansevurdering: Her er det tenkt at du og veileder sammen kan vurdere din kompetanse. Hva er du god på, og hva må du øve mer på før fagprøven?

Tanken er at opplæringsplanen kan være et hjelpemiddel for at du skal få best mulig veiledning i praksis. Sammen kan du og veileder legge en plan for hvert tema, og vurdere hvordan det går underveis.

Husk at du lærer mest når du tør å stille spørsmål og be om veiledning og tilbakemelding på jobben du gjør.

Lykke til med læringen!

Profesjonell yrkesutøvelse

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 1.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y1: Eleven skal kunne drøfte hva profesjonell yrkesutøvelse innebærer i barne- og ungdomsarbeiderfaget

Vg3 Y8: Praksiskandidaten skal kunne følge gjeldende regler for taushetsplikt og personvern

Vg3 Y13: Praksiskandidaten skal kunne utføre arbeidet i henhold til gjeldende regelverk og yrkesetiske retningslinjer.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Følg med og snakk med kollegaer – finnes det uskrevne regler på din arbeidsplass du bør få med deg?
- Hvordan legger arbeidsplassen din til rette for brukermedvirkning?
- Snakk med kollegaene dine og lær av deres erfaringer. Har de vært i noen situasjoner der det var vanskelig å holde taushetsplikten, eller der de hadde opplysningsplikt?
- Øv deg på tydelig og god kommunikasjon med arbeidsgiver og kollegaer om oppmøte, fravær, oppgavefordeling, ansvarsområder med mer.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Du er rollemodell

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 2.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y2: Eleven skal kunne drøfte barne- og ungdomsarbeideren som rollemodell for barn og unge.

Vg3 K8: Praksiskandidaten skal kunne drøfte hva rollemodeller betyr i barn og unges sosialiseringsspross.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Finn en situasjon i hverdagen som krever grensesetting: hvordan kan du sette grenser på en demokratisk måte? Snakk med kollegaer og få råd.
- Lær deg nye rim/regler/sanger – og lær dem videre til barna. Har du som flerspråklig noen fordeler som språklig rollemodell?
- Er det et barn/ungdom som får mye negativ oppmerksomhet fordi han/hun oppleves vanskelig? Bestem deg for å fokusere på hans/hennes positive egenskaper, og på å anerkjenne barnet.
- Snakk med kollegaer om kjønnsroller på arbeidsplassen. Gjør dere forskjell på jenter og gutter? Er det noe dere kan endre på?

Vurdering av deltakers kompetanse:

Samspill og samhandling

Pensum: Kommunikasjon og samhandling, kapittel 7.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 K7 Eleven skal kunne gjøre rede for den voksnes ansvar i samhandling med barn og unge og drøfte hvordan samspillet mellom barn og voksne kan utvikles.

Vg3 K6 Praksiskandidaten skal kunne samarbeide med foresatte, kolleger og andre samarbeidspartnere om aktiviteter og tiltak for barn og unge.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Velg ett barn/ungdom/forelder du ønsker å bedre ditt samspill med. Hva kan du gjøre?
- Vurder en situasjon der du opplevde at din relasjon til et barn/ungdom ble svekket. Hvorfor reagerte du som du gjorde? Hva kan du gjøre annerledes neste gang?
- Tegn deg selv i midten av et ark, og plasser barna/ungdommen du jobber med i avstand til deg etter hvor mye kvalitetstid dere har, og hvordan du opplever din relasjon til barnet. Hvordan kan du jobbe for å «flytte» noen nærmere deg?

Vurdering av deltakers kompetanse:

Sosial kompetanse og sosialisering

Pensum: Kommunikasjon og samhandling, kapittel 2 og 4.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 K2: Eleven skal kunne drøfte tiltak som kan bidra til å utvikle den sosiale kompetansen hos barn og unge.

Vg3 K2: Praksiskandidaten skal kunne legge til rette for utvikling av barn og unges selvfølelse og identitet.

Vg3 K7: Praksiskandidaten skal kunne iverksette tiltak som bidrar til å styrke barn og unges sosiale kompetanse.

Vg2K4: Eleven skal kunne drøfte faktorer som er viktige for sosialiseringsprosessen hos barn og unge, og gjøre rede for hvordan en kan veilede barn og unge.

Vg3 K8: Praksiskandidaten skal kunne drøfte hva rollemodeller betyr i barn og unges sosialiseringsprosess.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Fokuser på et barn/ungdom som trenger hjelp med å utvikle sin sosiale kompetanse. Hvordan kan du veilede han/hun i samhandlingen med andre? Skriv notater i loggboken.
- Velg en av de prososiale handlingene du selv synes er krevende, og øv på denne i situasjoner som oppstår. Skriv notater i loggboken.
- Gjennomfør en aktivitet som hjelper barna/ungdommene å bli oppmerksom på andres følelser.
- Fokuser på et barn/ungdom som er sjenert. Hvordan kan du hjelpe han/hun til å styrke selvhverdelsen sin? Skriv notater i loggboken.
- Fokuser på et barn/ungdom som sliter med selvkontrollen sin. Hvordan kan du hjelpe han/hun til å utvikle ansvarlighet? Skriv notater.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Omsorg og omsorgssvikt

Pensum: Helsefremmende arbeid, kapittel 2 og 11.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 H2: Eleven skal kunne drøfte hva omsorg innebærer for barn og unge i ulike aldre

Vg3 H3: Praksiskandidaten skal kunne veilede barn og unge i påkledning som passer for den enkelte aktivitet, årstid og værforhold

Vg2 H11: Eleven skal kunne gi eksempler på tegn som tyder på omsorgssvikt og andre bekymringsfulle forhold, og gjøre rede for ansvar og tjenestevei

Vg3 H9: Praksiskandidaten skal kunne identifisere tegn på omsorgssvikt og andre bekymringsfulle forhold og varsle i tråd med gjeldende regelverk

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Hva trenger aldersgruppen du jobber med av omsorg i hverdagen? Skriv en liste med eksempler på hva dere gjør i hverdagen for å møte behovene, og snakk med kollegaer om hvordan dere kan gjøre det på en god måte.
- Snakk med kollegaer om de har erfaring med barn/ungdom som har opplevd omsorgssvikt. Hva gjorde at de ble oppmerksomme på det, og hva gjorde de med situasjonen?
- Hvordan kan du bli mer oppmerksom på tegn og signaler barna/ungdommene gir?
- Hvordan kan du være en trygg voksenperson barna/ungdommene kan ha tillitt til?

Vurdering av deltakers kompetanse:

Kultur og religion

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 6.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y6: Eleven skal kunne drøfte hvordan barn og unges ulike kulturelle og religiøse bakgrunn kan være en ressurs i det pedagogiske arbeidet.

Vg3 Y1: Praksiskandidaten skal kunne planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere pedagogiske aktiviteter tilpasset alder, funksjonsnivå, kulturtilhørighet og livssituasjon

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Forbered deg til å holde en samlingsstund for barna der du forteller litt om din egen kultur. Hvordan tilpasser du det aldersgruppen du jobber med?
- Ser du at noen av barna/ungdommene har med seg tause regler hjemmefra som skaper misforståelser i barnehagen/skolen/SFO/fritidsklubben? Eller verdier som skaper verdikonflikter?
- Gjennomfører dere aktiviteter du tenker at gjør foreldre fra andre kulturer urolige? Hvordan kan du trygge dem? Har du noen fordeler her, med din bakgrunn?
- Hvilke religioner tilhører barna/ungdommene i gruppen du jobber med? Forsøk å lære deg mer om de ulike religionene.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Observasjon, planlegging og dokumentasjon

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 8.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y8: Eleven skal kunne gjøre rede for hva observasjon, planlegging og dokumentasjon kan bety i arbeidet med barn og unge.

Vg3 Y2: Praksiskandidaten skal kunne bruke observasjon og motivasjon som redskaper i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Observer et barn/ungdom eller en gruppe. Husk på godt forarbeid (inkludert valg av observasjonsmetode) og etterarbeid. Husk å spørre veileder om råd underveis, og få tilbakemeldinger på arbeidet du gjør.
- Planlegg og gjennomfør en aktivitet ut ifra barna/ungdommens interesser. Dokumenter og evaluer arbeidet etterpå. Husk å be om tilbakemeldinger.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Mobbing og rasisme

Pensum: Helsefremmende arbeid, kapittel 3.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 H3: Eleven skal kunne forklare hva mobbing og rasisme er, og drøfte forebyggende tiltak.

Vg3 H6: Praksiskandidaten skal kunne gjennomføre tiltak som kan bidra til å forebygge ensomhet, mobbing og diskriminering.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Planlegg og gjennomfør en aktivitet som inkluderer alle barna/ungdommene og bidrar til å skape et trygt, godt og morsomt fellesskap.
- Planlegg og gjennomfør en aktivitet der barna/ungdommene skal si gode ting om hverandre.
- Snakk med kollegaer: Har barnehagen/skolen/SFOen konkrete tiltak for å forebygge mobbing?
- Observer om noen av barna/ungdommene blir oversett, får mye negativ oppmerksomhet, eller møter mindre tålmodighet av de voksne enn andre barn/ungdom.
- Planlegg en samlingsstund der du tar utgangspunkt i et program/opplegg som skal styrke barna/ungdommens empati.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Identitet, selvfølelse og seksualitet

Pensum: Helsefremmende arbeid, kapittel 5.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 H5: Eleven skal kunne drøfte sammenhenger mellom identitet, seksualitet og selvfølelse, og drøfte hvordan en kan veilede barn og unge i slike spørsmål.

Vg3 K2: Praksiskandidaten skal kunne legge til rette for utvikling av barn og unges selvfølelse og identitet.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Planlegg og gjennomfør en aktivitet med mål om å styrke barnas/ungdommens selvfølelse
- Planlegg og gjennomfør en aktivitet der barna kan reflektere over «Hvem er jeg?»
- Hva gjør du i løpet av en dag som er med på å styrke barnas selvfølelse eller selvtillit? Skriv i loggboken.
- Snakk med kollegaer om hvordan de forholder seg til barnas utforsking av seksualiteten sin, og når og hvordan de veileder barna. Hva gjør de for å forhindre at barna skammer seg over seksualitet? Skriv notater i loggboken.
- Snakk med kollegaer om hvordan de støtter barna i å sette grenser for seg selv. Skriv notater i loggboken.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Fysisk aktivitet og kosthold

Pensum: Helsefremmende arbeid, kapittel 6.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 H6: Eleven skal kunne gjøre rede for hva fysisk aktivitet og kosthold betyr for barn og unges helse, og foreslå helsefremmende tiltak.

Vg3 H1: Praksiskandidaten skal kunne planlegge og gjennomføre tiltak og aktiviteter som kan fremme psykisk og fysisk helse for barn og unge.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Planlegg og gjennomfør en aktivitet der noen av barna/ungdommene få være med å lage et sunt og godt måltid. Snakk om ulike smaker og om hvorfor maten dere lager er bra for kroppen.
- Planlegg og gjennomfør en fysisk aktivitet. Skriv hvorfor du har valgt denne aktiviteten, og hvilke positive effekter barna/ungdommene vil ha av aktiviteten.
- Snakk med kollegaer om hvilke tiltak de har for å utjevne forskjeller i barna/ungdommens kostholdsvaner. Skriv i loggboken.
- Snakk med kollegaer om hvordan dere tilrettelegger for at barna/ungdommen får nok fysisk aktivitet. Skriv i loggboken.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Motivasjon

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 9.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y9: Eleven skal kunne drøfte hva motivasjon kan bety for læring og utvikling.

Vg3 Y2: Praksiskandidaten skal kunne bruke observasjon og motivasjon som redskaper i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Vær bevisst på hvordan du kan hente frem og forsterke barnas/ungdommens indre motivasjon. Hvilke motivasjonsfaktorer spiller du på? Tar du utgangspunkt i en motivasjonsteori? Sett av litt tid på slutten av uken og skriv eksempler i loggboken. Hva har du gjort? Hva fungerte, og hva fungerte ikke? Har du noen tanker om hvorfor?
- Vurder deg selv: Bruker du mye belønning og/eller straff i arbeidet med barna/ungdommene? Hvordan synes du det fungerer?

Vurdering av deltakers kompetanse:

Konflikthåndtering. Tobakk, rus og kriminalitet.

Pensum: Kommunikasjon og samhandling, kapittel 6 og Helsefremmende arbeid, kapittel 4.

Læreplan/kompetansemål:

- Vg2 K6: Eleven skal kunne drøfte ulike strategier for konflikthåndtering og prøve noen strategier i praksis.
- Vg3 K5: Praksiskandidaten skal kunne bruke strategier for konflikthåndtering og veilede barn og unge i å håndtere konflikter.
- Vg3 K4: Praksiskandidaten skal kunne veilede barn og unge i etiske spørsmål.
- Vg2H4: Eleven skal kunne drøfte ulike holdninger til tobakk, rus og kriminalitet og beskrive noen rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak rettet mot barn og unge.
- Vg3 H7: Praksiskandidaten skal kunne gjennomføre tiltak som kan bidra til å forebygge kriminalitet.
- Vg3 H8: Praksiskandidaten skal kunne gjennomføre tiltak som kan bidra til å forebygge bruk av rusmidler og tobakk.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Sett av litt tid i slutten av uken til å reflektere over hvordan du har håndtert konflikter som har oppstått denne uken. Hva gjorde du, fungerte det, hva kunne du eventuelt gjort annerledes? Diskuter gjerne med erfarne kollegaer. Skriv notater i loggboken.
- Hvordan kan du bidra til at barna/ungdommene møter hverandre med respekt?
- Gjennomfør en aktivitet der barna/ungdommene skal øve seg på å lytte til andres meninger, gjerne med å bruke parafraze.
- Planlegg og gjennomfør en samling med barna/ungdommene der temaet er konflikthåndtering. Tilpass opplegget til målgruppen, og få innspill til opplegget fra kollegaer før det gjennomføres.
- Hvordan kan du styrke barna/ungdommene til å ta gode valg for seg selv. Skriv notater i loggboken.
- Snakk med din mentor. Hva gjør dere dersom dere mistenker at en kollega/foreldre av barn/ungdom (deltaker på ungdomsklubb sliter med rus? Skriv notater i loggboken.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Førstehjelp

Pensum: Helsefremmende arbeid, kapittel 9.

Læreplan/kompetansemål:

- Vg2 H9 Eleven skal kunne utføre førstehjelp ved fall-
druknings- og trafikkulykker.
- Vg3 H4 Praksiskandidaten skal kunne utføre førstehjelp
knyttet til yrkesutøvelsen.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Vet du hvor førstehjelpsutstyret til praksisplassen din er?
- Hvordan planlegger barnehagen/skolen/SFO/ungdomsklubben i forhold til sikkerhet når dere skal på tur? Snakk med kollegaer, og skriv notater i loggboken.
- Undersøk hvilke rutiner, tiltak og prosedyrer praksisplassen din har for å forhindre farlige situasjoner/skader. Skriv i loggboken.
- Finnes det noen oversikt over hva du skal gjøre i ulike situasjoner som kan oppstå på praksisplassen din? Hva gjør dere for eksempel dersom et barn/ungdom setter noe i halsen, forstuer foten, eller får i seg noe giftig?

Vurdering av deltakers kompetanse:

Planlegging og gjennomføring av kulturelle og fysiske aktiviteter

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 12.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y12: Eleven skal kunne planlegge og gjennomføre enkle aktiviteter for barn og unge innen kultur og fysisk aktivitet.

Vg3 Y5: Praksiskandidaten skal kunne tilpasse leke-, idrett- og friluftaktiviteter til ulike årstider, natur og miljø.

Vg3 Y6: Praksiskandidaten skal kunne gjennomføre aktiviteter knyttet til kunst og kultur.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Planlegg og gjennomfør en kulturell aktivitet tilpasset aldersgruppen du jobber med. Kan du bruke naturen og årstiden i aktiviteten? Kan det involvere fysisk aktivitet også? Passer det å ta med noe fra din egen kulturelle bakgrunn? Lag en plan med mål, innhold, deltakerforutsetninger, rammefaktorer, hjelpemidler og hva, hvordan og hvorfor.
- Hvilke fysiske aktiviteter passer aldersgruppen du jobber med? Skriv ned ideer i loggboken. Er det noe du kan gjennomføre med gruppen?

Vurdering av deltakers kompetanse:

Trygge og sunne måltider

Pensum: Helsefremmende arbeid, kapittel 7.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 H7: Eleven skal kunne lage trygge og sunne måltider for barn og unge i tråd med norske anbefalinger for ernæring og relevant regelverk.

Vg3 Y9: Praksiskandidaten skal kunne tilberede mat og måltider for barn og unge i tråd med gjeldende regelverk og retningslinjer for mat og måltider.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Hvilke retningslinjer og rutiner har praksisplassen din som sikrer trygg mat? Spør og observer, og skriv notater i loggboken din.
- Hvilke rammer har praksisplassen din rundt måltidene? Fungerer det? Hvorfor/hvorfor ikke? Skriv notater i loggboken.
- Hvordan kan du motivere barna til å smake nye ting? Hvordan legges det til rette for dette på praksisplassen? Dyrker dere mat selv, eller lar barna være med å handle eller tilberede maten? Hva med det estetiske? Og hvordan snakker dere om mat?
- Hvordan legger praksisplassen din til rette for barn/ungdom med religiøse eller kulturelle hensyn til maten?

Vurdering av deltakers kompetanse:

Kommunikasjon, trygghet og tillit

Pensum: Kommunikasjon og samhandling, kapittel 1.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 K1: Eleven skal kunne drøfte ulike former for kommunikasjon og gjøre rede for hvordan kommunikasjonen kan fremme trygghet og tillit

Vg3 K1: Praksiskandidaten skal kunne kommunisere og samhandle med barn, unge og foresatte

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Vær bevisst ikke-verbal kommunikasjon denne uken, og hvordan du kan bruke dette på en måte som støtter og bygger barna. Skriv notater i loggboken.
- Øv på å være en god lytter. Hvordan fungerer det? Skriv notater i loggboken.
- Bruk dialog i en uenighet du kommer i. Hvordan fungerer det? Skriv notater i loggboken.
- Hvordan gjør du deg fortjent til tilliten til barna/ungdommene du møter i praksis?
- Planlegg og gjennomfør en barnesamtale/elevsamtale. Hvilke spørsmål er gode å stille? Hvordan lytter du? Hva med kroppsspråket? Drøft med veilederen din før og etter samtalen, og skriv notater i loggboken. Hvordan gikk samtalen?

Vurdering av deltakers kompetanse:

Observasjon, planlegging og dokumentasjon

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 8.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y8: Eleven skal kunne gjøre rede for hva observasjon, planlegging og dokumentasjon kan bety i arbeidet med barn og unge.

Vg3 Y2: Praksiskandidaten skal kunne bruke observasjon og motivasjon som redskaper i planleggingen og gjennomføringen av arbeidet.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Observer et barn/ungdom eller en gruppe. Husk på godt forarbeid (inkludert valg av observasjonsmetode) og etterarbeid. Husk å spørre veileder om råd underveis, og få tilbakemeldinger på arbeidet du gjør.
- Planlegg og gjennomfør en aktivitet ut fra barna/ungdommens interesser. Dokumenter og evaluer arbeidet etterpå. Husk å be om tilbakemeldinger.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Planlegging og aktiviteter

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 11.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y11: Eleven skal kunne planlegge og gjennomføre enkle aktiviteter for ulike grupper og begrunne valg av aktiviteter med utgangspunkt i utviklingspsykologi.

Vg3 Y1: Praksiskandidaten skal kunne planlegge, gjennomføre, vurdere og dokumentere pedagogiske aktiviteter tilpasset alder, funksjonsnivå, kulturtilhørighet og livssituasjon.

Vg3 Y3: Praksiskandidaten skal kunne gjennomføre aktiviteter som stimulerer barns språklige, intellektuelle, emosjonelle og motoriske utvikling.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Planlegg og gjennomfør en aktivitetsstund for barna. Bruk den didaktiske relasjonsmodellen og lag et planleggingsdokument. Tilpass til aldersgruppen. Husk alderstypiske trekk for fysisk, motorisk, sosial, emosjonell, språk- og tankeutvikling, og vis hvordan dette påvirker valg av metoder, omfang, voksentetthet osv. Tenk gjerne igjennom kulturtilhørighet og livssituasjonen til barna i gruppen. Be veileder om tilbakemeldinger for hva som fungerte og hva som kunne vært bedre. Skriv notater i loggboken.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Barns utvikling

Pensum: Kommunikasjon og samhandling, kapittel 3.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 K3: Eleven skal kunne gjøre rede for hovedtrekk ved barns språkutvikling og gi eksempler på språkets betydning for personlighetsutviklingen.

Vg3 K2: Praksiskandidaten skal kunne legge til rette for utviklingen av barn og unges selvfølelse og identitet.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:ouju

- Vær bevisst på å hjelpe barna/ungdommene med å bruke språket som verktøy for å forstå og håndtere følelser, uttrykke vilje, utvide forståelsen av en situasjon, meddele seg og i fantasi og lek.
- Språk og flerkulturelle barn/ungdom: finn eventyr og historier fra kulturene til barna i barnehagen.
- Hvilke ressurser har du som flerspråklig og flerkulturell i møte med flerspråklige og flerkulturelle barn/ungdom? Skriv i loggboken.
- Les om barns språkutvikling, og observer de du jobber med. Skriv notater i loggboken.
- Lær deg noen nye rim/regler som du kan lære barna i samlingsstund.
- Hvordan stimulerer du barnas språk i hverdagen? Skriv notater i loggboken.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Oppvekst

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 5.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 H5: Eleven skal kunne gjøre rede for hvordan oppvekstmiljøet påvirker utviklingsmulighetene for barn og unge.

Vg3 Y7: Praksiskandidaten skal kunne bidra til å bygge sosiale nettverk for barn og unge i samarbeid med deres foresatte.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Skriv ned eksempler på hvordan din arbeidsplass fokuserer på å utjevne/bygge ned forskjeller på barn/ungdom fra ressurssterke og ressurssvake familier. Er det noe dere kan gjøre for å styrke familienes sosiale nettverk i lokalmiljøet?
- Ser du noen utsatte barn/ungdom i din gruppe? Hvordan kan du som barne- og ungdomsarbeider legge til rette for disse, og møte dem på en måte som øker deres muligheter for et godt liv?
- Fokuser ved hentesid på å fortelle foreldrene om hva barnet/ungdommen får til og mestrer. Hvordan blir det tatt imot av barna og foreldrene? Skriv notater i loggboken.
- Har du en spesiell kompetanse i møte med foreldre og barn fra vi-samfunn? Hvordan kan du være en god resurs i kontakten mellom familien og barnehagen/skolen/fritidsklubben?

Vurdering av deltakers kompetanse:

Medier

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 7.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y7: Elevene skal kunne drøfte tiltak som kan fremme barn og unges evne til å vurdere medienes påvirkning.

Vg3 Y12: Praksiskandidaten skal kunne bruke digitale verktøy, utøve kildekritikk og ta hensyn til personvern og opphavsrett.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Vurder ut ifra alderen til barna/ungdommene du jobber med, hvordan du kan legge til rette for at de kan trene seg til å bli kritiske mediebrukere. Snakk gjerne med kollegaer, og skriv notater i loggboken.
- Ser du barn/ungdom som havner utenfor fordi de ikke har sett eller hørt det samme som de andre i gruppen? Hvordan kan dere snakke om det? Diskuter med kollegaer, og skriv erfaringer fra samtaleene i loggboken.
- Finn en aktuell medieaktivitet dere kan gjøre sammen, som bidrar til å heve den digitale kompetansen til barna/ungdommene du jobber med. Lag en plan med hva, hvordan og hvorfor.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Arbeid i grupper

Pensum: Kommunikasjon og samhandling, kapittel 5.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 K5: Eleven skal kunne gjøre rede for hva som kjennetegner arbeid i grupper.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Hvilken rolle har du i gruppen kollegaer du jobber med? Og i barne/ungdomsgruppen? Hvordan samarbeider du? Bidrar du til åpenhet og trygghet? Kjenner du ditt ansvarsområde, og utfører oppgavene dine godt? Reflekter og snakk også med veilederen din om hvordan du virker på andre. Hvordan tar du imot veiledningen?
- Planlegg og gjennomfør en gruppeaktivitet der barna/ungdommene er avhengige av alle i gruppen for å lykkes. Snakk om samarbeid.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Å fremme fysisk og psykisk helse

Pensum: Helsefremmende arbeid, kapittel 1.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 H1 Eleven skal kunne gjøre rede for aktiviteter for barn og unge som kan fremme god fysisk og psykisk helse.

Vg3 H1: Praksiskandidaten skal kunne planlegge og gjennomføre tiltak og aktiviteter som kan fremme psykisk og fysisk helse for barn og unge.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Planlegg og gjennomfør en aktivitet der barna/ungdommene kan oppleve å bety noe for andre. For eksempel kan dere leke «En hemmelig venn». Snakk sammen rundt opplevelsene.
- Vurder hvordan du jobber for å møte barnas/ungdommens behov i Maslows behovspyramide. Skriv notater i loggboken.
- Hvilke individuelle behov har barna/ungdommene i gruppen din? Velg deg ett barn/ungdom, og tenk igjennom faktorene som påvirker han/hun- og hvordan du best mulig kan legge til rette for å gi god omsorg. Hvilke beskyttende faktorer og risikofaktorer kjenner du til i livet til dette barnet/ungdommen? Skriv notater i loggboken.
- Hvordan ser du barna/ungdommene? Fokuser på ett barn/ungdom som er litt stille, som du vil se og anerkjenne ekstra.
- Fokuser på å legge til rette for at barna/ungdommen skal oppleve mestring. Bekreft for barna når du ser de mestrer.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Regelverk, rammefaktorer og målsetninger. Universell utforming.

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 4 og 14.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y4: Elevene skal kunne forklare hvordan gjeldende regelverk, rammefaktorer og målsetninger for pedagogiske virksomheter har betydning for yrkesutøvelsen

Vg3 Y8: Praksiskandidaten skal kunne følge gjeldende regelverk for taushetsplikt og personvern

Vg3 Y13: Praksiskandidaten skal kunne utføre arbeidet i henhold til gjeldende regelverk og yrkesetiske retningslinjer

Vg2Y 14: Elven skal kunne gjøre rede for prinsippene for universell utforming.

Vg3Y 10: Praksiskandidaten skal kunne gjennomføre aktiviteter i tråd med universell utforming av produkter og tjenester.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Hvilke rammefaktorer påvirker hverdagen på barnehagen/skolen/fritidsklubben du jobber på? Diskuter med kollegaer og skriv notater i loggboken.
- Snakk litt med kollegaer om hvilke lovverk dere jobber etter, og hvordan dere gjør dette i hverdagen. Husk å skrive notater i loggboken.
- Dersom du ikke har gjort det enda: Studer barnehagens/skolens/SFOs/fritidsklubbens rammeplan/plan, og koble relevante punkter til de ulike temaene i denne opplæringsplanen.
- Studer inne- og utearealene på arbeidsplassen din. Hvilke prinsipper for universell utforming finner du? Noter i loggboken.
- Hvordan legger dere til rette for inkludering på arbeidsplassen? Snakk med kollegaer, observer, og noter i loggboken.
- Vurder deg selv: Gir du barna/ungdommene du møter likeverdige behandling?
- Er det barn/ungdom i gruppen som har behov for spesialundervisning eller tilrettelegging på andre måter? Snakk med kollegaer om hva som gjøres, og hvorfor.

Vurdering av deltakers kompetanse:

Lek og kreativitet

Pensum: Yrkesutøvelse, kapittel 10.

Læreplan/kompetansemål:

Vg2 Y10: Eleven skal kunne drøfte hva lek kan bety, og gi eksempler på tiltak som kan fremme lek og kreativitet tilpasset alder, modningsnivå og funksjonsevne.

Yg3 Y4: Praksiskandidaten skal kunne legge til rette for lek ut fra den betydningen lek har for barns lærling, utvikling og sosialisering.

Relevante punkter fra rammeplan/plan:

Forslag til arbeidsoppgaver på praksisplassen:

- Hvordan legger dere til rette for fellesskap i leken til barna/ungdommen? Snakk med kollegaer og skriv notater i loggboken.
- Legg til rette for en aktivitet der barna/ungdommene kan utvikle sin kreativitet og tenke nye tanker. Det kan være en fysisk lek, verbal lek, formingslek, konstruksjonslek, regellek eller rollelek.
- Legges det til rette for frilek for barna/ungdommen? Hvordan? Snakk med kollegaer og noter i loggboken.
- Forsøk å hjelpe et barn som ikke leker inn i leken. Hvordan gikk det? Drøft med kollegaer for tips, og skriv notater i loggboken.
- Dersom det er et barn/ungdom med funksjonsnedsettelse i gruppen – hvordan legger dere til rette for at han/hun skal bli inkludert i leken?

Vurdering av deltakers kompetanse: